

Tantárgy neve: Gregorián – schola 6. NEPTUN-kódja: MKKORALB064	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: levelező tagozat 10 óra/félév (5 óra előadás + 5 óra gyakorlat)	
A tantárgy besorolása: kötelező	
A számonkérés módja: vizsgajegy	
A tantárgy tantervi helye: 6. félév	
Előtanulmányi feltételek: Gregorián schola 5.	
A tantárgy célja: A római katolikus egyház hivatalos énekének, a gregoriánnak a kántori praxisban előforduló legfontosabb latin és magyar nyelvű tételeinek elsajátítása és műfajainak megismerése a Nagyheti szertartásokra, valamint a liturgia egyéb formáira és megjelenéseire (ájtatosságok, szentség-kiszolgáltatások), kiegészítve a magyar gregoriánum jelesebb darabjaival. Kottáról énekelve, valamint a schola élén vezényelve a gregorián tételek előadásának, betanításának és vezetésének elsajátítása.	
Tantárgyleírás:	
<u>Ismeretek:</u> A Nagyheti szertartások menetrendjének és énekeinek megismerése, elsajátítása. A kántori gyakorlat szentmisén kívüli részei, szertartásai, mint az ájtatosságok (pl. litániák) és szentség-kiszolgáltatások (főként esküvő és nászmise, temetés) menetének, részeinek és énekeinek megismerése, elsajátítása elsődlegesen a magyar nyelvű változatokra vonatkoztatva, a liturgikus előírásoknak megfelelően, de kiegészítve latin nyelvű tételekkel is.	
<u>Kompetenciák:</u> A különböző szertartások ismeretében szerzett jártasság. A tanult tételek tiszta éneklése, stílusos előadása, tanítása kisebb együtteseknek. A tételek alkalmazásának lehetőségei a liturgiában.	
a) tudása Ismeri és érti a szakterületéhez kapcsolódó egyházzenei, teológiai, liturgikai fogalomkészleteket, a római katolikus egyház liturgiáit, szertartásait. Ismeri a római katolikus egyház hagyományait, értékeit, a legfontosabb egyházi törvényeket, határozatokat, előírásokat a szent zenére vonatkozóan. Ismeri a keresztény értékrend alapjait, a rá vonatkozó egyházi előírásokat. Ismeri a katolikus egyházi énekeskönyveket, orgonáskönyveket, kórusgyűjteményeket. Ismeri a gregorián és népének repertoárt, valamint a zeneirodalom alapvető egyházzenei műveit. Éneklési felkészültsége alapján vezeti a templomi éneklést, és ellátja az azokban rejlő liturgikus feladatokat. Különbséget tud tenni értékes és értéktelen zene között, klasszikus és könnyűzene között. Tudja milyen zene való liturgiára és milyen zene nem nevezhető liturgikus zenének. Birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget. Rendelkezik szerzői jogokkal kapcsolatos ismeretekkel, ismeri az etikai és egyéb szabályokat. Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.	

b) képességei

A templomi közösség énekének tanításához, irányításához megfelelő énekhanggal bír. Képes a gregorián és népének anyag autentikus megszólaltatására.

Képes a különböző korosztályokból alakuló kórusok, kisebb templomi közösségek énekének irányítására.

Képes az evangélium üzenetének átadására énekben és zenében.

Képes az egyéni és csoportos egyházzenei tevékenységben való részvételre, illetve annak irányítására hatékony kommunikációval.

Képes az egyes médiumok, számítógépes programok kreatív használatára, alkalmazására.

c) attitűdje

Elkötelezett a római katolikus egyház iránt, képviseli annak tanításait.

Elkötelezett a zenei értékek megőrzése iránt, védelmébe veszi azokat.

Képes kiállni a hagyományos értékekért, tud érvelni azok mellett az esetleges vitákban.

Munkáját a minőség- és felelősségtudat jellemzi, az együttműködés mellett adott esetben szakmai érvekkel tudja megvédeni a hiteles liturgiát.

Szakszerűen tudja a saját és mások művészi teljesítményét megítélni.

A korszerű tudásmegosztási stratégiákat eredményesen és hitelesen alkalmazza.

Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.

d) autonómiája és felelőssége

Munkáját minden körülmények között etikusan, felelősen, egyházának törvényei szerint végzi.

Döntései szakmailag indokolhatóak, azokért felelősséget vállal.

Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.

Az értékek kialakítására és megtartására törekvő céltudatos magatartás jellemzi.

Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

Évközi tanulmányi követelmények: egyéni beszámoló

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Kötelező irodalom:

Éneklő Egyház. Szent István Társulat, Budapest, 2013. ISBN 9633616765.

Hozsanna – Teljes kottás népénekeskönyv a Harmat –Sík „Szent vagy, Uram!” énektár énekeivel, kibővítve más régi és újabb magyar és gregorián dallamokkal, valamint a szentmise olvasmányközi énekeivel. Szent István Társulat, Budapest, 2017. ISBN 9789633618899

Temetési szertartáskönyv = Ordo Exsequiarum: Temetési kézikönyv = Funebrale. Szent István Társulat, Budapest, 2015⁶. ISBN 978-963-277-512-8.

Ajánlott irodalom:

Nagyhét – Segédkönyv és szöveggyűjtemény a ferences noviciátus „Bevezetés a nagyhét liturgiájába” című tantárgyához. Kézirat gyanánt belső használatra fr. Barsi Balázs ofm magiszter 1992 Húsvétján. Esztergom, 1992.

Nagyhét – Segédkönyv és szöveggyűjtemény „A liturgikus év” című tantárgyhoz. Kézirat gyanánt belső használatra fr. Barsi Balázs ofm 2009 húsvétján. Tatabánya, 2009². ISBN 978-963-06-6935-1.

Dobszay László: *A nagyhét – Digitális tananyag (CD-ROM)*. MTA–LFZE Magyar Egyházzenei Intézet, Budapest, 2003.

A nászmise és esküvő énekei. Dobszay László bevezetésével közreadja Szaszovszky Ágnes. MTA–LFZE Egyházzenei Intézet – Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2008.

Harmat Artúr – Werner Alajos (szerk.): *Cantus Cantorum. Szertartáskönyv karnagyok, kántorok, énekesek, egyházzenei növendékek és a szentzene minden barátja számára*. Szent István Társulat, Budapest, 1958². Internetes elérés:
http://ertekkereso.hu/doc/kantor/kottak/Cantus_cantorum.pdf

Néhány különböző szertartáskönyv internetes elérése:
<http://www.plebania.net/hittanterem/?op=viewkat&kid=21>

Dobszay László: *Bevezetés a gregorián énekbe*. LFZE, Budapest, 1995.; Második, bővített kiadása: ... A fogalomtár és a példatár Balogh P. Piusz P. Praem munkája, LFZE Egyházzenei Kutatócsoport – Magyar Egyházzenei Társaság, Budapest, 2014².

Dobszay László: *A gregorián ének kézikönyve*. Editio Musica, Budapest, 1993. ISBN 963-330-711-2; 1993². ISBN 978-963-330-770-0.

Graduale Romanum. Internetes elérés:
<http://www.cwatershed.org/blog/2014/feb/17/1974-graduale-romanum-now-online/>

Liber Usualis ISBN 9633616765 Internetes elérés:
<http://www.sanctamissa.org/en/music/gregorian-choir/liber-usualis-1961.pdf>

Tantárgy felelőse: Dr. Kővári Réka DLA

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Kővári Réka DLA, Deákné Dr. Kecskés Mónika habil. DLA